Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)

den 15 november 2012 *

”Direktiv 77/388/EEG — Mervärdesskatt — Undantag från skatteplikt — Artikel 13 B b — Utarrendering och uthyrning av fast egendom — Husbåt som inte är självgående och som har gjorts permanent orörlig längs en flodstrand — Uthyrning av husbåten inklusive bryggan samt tillhörande land- och vattenområden — Husbåten är uteslutande och permanent avsedd att nyttjas för restaurang- och diskotekverksamhet — Ett enda tillhandahållande”

I mål C-532/11,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Oberlandesgericht Köln (Tyskland) genom beslut av den 22 september 2011, som inkom till domstolen den 19 oktober 2011, i målet

Susanne Leichenich

mot

Ansbert Peffekoven,

Ingo Horeis,

ytterligare deltagare i rättegången:

Dr. Leyh, Dr. Kossow & Dr. Ott KG, Wirtschaftsprüfungsgesellschaft, Steuerberatungsgesellschaft,

meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av R. Silva de Lapuerta, tillförordnad ordförande på tredje avdelningen, samt domarna K. Lenaerts, E. Juhász (referent), G. Arestis och J. Malenovský,

generaladvokat: J. Mazák,

justitiesekreterare: handläggaren A. Impellizzeri,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 6 september 2012,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Susanne Leichenich, genom H. Bister, Rechtsanwalt,

* Rättegångsspråk: tyska.

— Ansbert Peffekoven och Ingo Horeis, genom A. Funke och R. Lenzen, Rechtsanwälte,

— Dr. Leyh, Dr. Kossow & Dr. Ott KG, Wirtschaftsprüfungsgesellschaft, Steuerberatungsgesellschaft, genom T. Wahlen och S. Schneider, Rechtsanwälte,

— Tysklands regering, genom T. Henze och K. Petersen, båda i egenskap av ombud,

— Europeiska kommissionen, genom C. Soulay och B.-R. Killmann, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 13 B b i rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter – Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund (EGT L 145, s. 1; svensk specialutgåva, område 9, volym 9, s. 28) (nedan kallat sjätte direktivet).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan Susanne Leichenich, ägare till en husbåt, å ena sidan, och Ansbert Peffekoven och Ingo Horeis, hennes skatterådgivare, å andra sidan, angående skyldigheten att betala mervärdesskatt för uthyrningen av denna husbåt, som har gjorts permanent orörlig längs en flodstrand och som är avsedd att nyttjas för restaurang- och diskotekverksamhet.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätten

3 I artikel 2 i sjätte direktivet, som hör till avdelning II med rubriken ”Räckvidd”, föreskrivs följande:

”Mervärdesskatt skall betalas för

1. leverans av varor eller tillhandahållande av tjänster som sker mot vederlag inom landets territorium av en skattskyldig person i denna egenskap,

…”

4 I artikel 13 i direktivet, med rubriken ”Undantag inom landets territorium”, har punkten B, med rubriken ”Övriga undantag från skatteplikt”, följande lydelse:

”Utan att det påverkar tillämpningen av övriga gemenskapsbestämmelser, skall medlemsstaterna undanta följande verksamheter från skatteplikt och fastställa de villkor som krävs för att säkerställa en riktig och enkel tillämpning och förhindra eventuell skatteflykt, skatteundandragande eller missbruk:

…

b) Utarrendering och uthyrning av fast egendom dock icke för

1. tillhandahållande av logi, såsom detta definieras i medlemsstaternas lagstiftning, inom hotellbranschen eller branscher med liknande funktion, däribland tillhandahållande av logi i semesterbyar eller på område som iordningställts för användning som camping-platser,

2. uthyrning av lokaler och platser för parkering av fordon,

3. uthyrning av varaktigt installerad utrustning och maskiner,

4. uthyrning av boxar.

Medlemsstaterna kan besluta om ytterligare begränsningar av detta undantag.

…”

5 Innehållet i ovannämnda bestämmelse i sjätte direktivet återges i praktiken oförändrat i artikel 135 i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt (EUT L 347, s. 1), som utgör en omarbetning av sjätte direktivet och dess successiva ändringar.

6 I artikel 38 i rådets genomförandeförordning (EU) nr 282/2011 av den 15 mars 2011 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt (EUT L 77, s. 1), som hör till underavsnitt 10 med rubriken ”Uthyrning av transportmedel”, föreskrivs följande:

”1. Begreppet transportmedel som anges i artikel 56 och artikel 59 första stycket g i direktiv 2006/112/EG ska innefatta fordon, motordrivna eller inte, och andra utrustningar och anordningar utformade för att transportera personer eller föremål från en plats till en annan, vilka kan bogseras, dras eller skjutas på av fordon och som normalt är utformade och faktiskt kapabla att användas för att transportera.

...

3. Fordon som har gjorts permanent orörliga och containrar ska inte anses vara transportmedel som anges i punkt 1.”

Tysk rätt

7 I 4 § i den tyska lagen om mervärdesskatt (Umsatzsteuergesetz) föreskrivs följande:

”Bland de transaktioner som avses i 1 § första stycket punkt 1 i denna lag ska följande undantas från skatteplikt:

...

12.

a) Uthyrning och utarrendering av fast egendom, av rättigheter på vilka civilrättsliga bestämmelser beträffande fast egendom är tillämpliga och av statliga suveränitetsrättigheter som avser nyttjande av mark.

b) Tillhandahållande av fast egendom och del därav som är avsedd att nyttjas enligt ett avtal eller föravtal om överföring av egendomen.

c) Upprättande, överlåtelse och tillhandahållande av sakrätter som ger nyttjanderätt till fast egendom.

Undantag från skatteplikt ska inte gälla för uthyrning av bostads- eller sovrum som en företagare tillhandahåller som tillfällig bostad åt utlänningar, uthyrning av lokaler och platser för parkering av fordon, tillfällig uthyrning av camping-platser samt uthyrning och utarrendering av maskiner och alla typer av anläggningar som omfattas av en rörelse, även om de utgör en väsentlig beståndsdel i en byggnad”.

8 Enligt tysk rätt är fast egendom, oavsett användningsområde, ett avgränsat markområde som har åsatts ett visst nummer i jordregistret, eller som har registrerats enligt lagen om förande och offentliggörande av fastighetsregister. Frågan huruvida en byggnad är en beståndsdel i fast egendom ska i princip bedömas enligt nationell rättspraxis om beskattning, i enlighet med allmänna civilrättsliga bestämmelser, närmare bestämt 94 § i civillagen, som har rubriken ”Väsentliga beståndsdelar i fast egendom eller i byggnader”, vars första stycke har följande lydelse:

”Till fast egendoms väsentliga beståndsdelar hör beståndsdelar som är fästa vid eller i marken, särskilt byggnader …”.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

9 Av de handlingar som getts in till domstolen framgår att Susanne Leichenich år 1999 ingick ett avtal med tyska staten, företrädd av vatten- och sjöfartsmyndigheten (Wasser und Schifffahrtsverwaltung) (nedan kallad WSV), om nyttjande av ett markområde, som är beläget vid Rhens strand i närheten av staden Köln, och ett vattenområde, det vill säga en del av det flodområde som hör till detta markområde. Enligt avtalet upplät WSV dessa områden till nyttjanderättshavare som skulle driva restaurangverksamhet genom användning av en husbåt, inklusive en brygga. Den aktuella husbåten ligger sedan flera år förtöjd på samma plats, har aldrig flyttats och har gjorts orörlig med hjälp av tågvirke, kättingar och ankare. Den saknar motor och är inte självgående. Husbåten är dessutom ansluten till vattenlednings- och elnäten. Den har en adress, är ansluten till telefonnätet och är försedd med en uppsamlingsanordning för avloppsvatten.

10 Genom avtal av den 1 februari 2000 hyrde Susanne Leichenich ut husbåten, inklusive tillhörande brygga och område, till ett privat bolag, som uteslutande använde husbåten som kafé med matservering och senare som diskotek. Det togs inte ut någon mervärdesskatt på hyresbeloppet, eftersom Susanne Leichenichs skatterådgivare ansåg att det rörde sig om uthyrning av fast egendom. Vid en kontroll som den territoriellt behöriga skattemyndigheten, Finanzamt Köln-Alstadt, utförde för åren 2000–2003, då Susanne Leichenich var den enda ägaren till de uthyrda tillgångarna, bedömde myndigheten emellertid att uthyrningen avsåg lös egendom och att den därför var skattepliktig för mervärdesskatt.

11 Susanne Leichenich väckte då talan mot sina skatterådgivare, inom ramen för ett tvistemål vid Landgericht Köln, och yrkade ersättning för de belopp som hade betalats som mervärdesskatt. Nämnda domstol meddelade ett avgörande den 9 december 2010, i vilket den, med hänvisning till EU-domstolens dom av den 16 januari 2003 i mål C-315/00, Maierhofer (REG 2010, s. I-563), slog fast att husbåten varken utgjorde fast egendom eller en väsentlig beståndsdel i en sådan egendom, eftersom den inte hade fästs vid eller i marken. Den kunde nämligen flyttas inom loppet av några timmar, om än med vissa förberedelser och med hjälp av fackmän. Det rörde sig följaktligen om lös egendom som inte omfattas av undantaget i artikel 13 B b i sjätte direktivet.

12 Nämnda avgörande överklagades till Oberlandesgericht Köln, som har påpekat att det av hyresavtalets lydelse framgår att avtalet avser uthyrning av inte bara husbåten och bryggan, utan även tillhörande vatten- och landområden. Det nyttjande av husbåten och bryggan som sker permanent på en och samma plats kan följaktligen inte avskiljas från nyttjandet av tillhörande vatten- och strandområden. Den omständigheten att husbåten nyttjas på en och samma plats utgör nämligen ett permanent hinder för att omgivande vatten nyttjas på annat sätt, särskilt för allmänna kommunikationer. Enligt

avtalet var det med andra ord en del av floden, och därmed marken, som hade hyrts ut. Den i avtalet angivna uthyrningen av husbåten och den tillhörande bryggan omfattade därför med nödvändighet nyttjandet och tillhandahållandet av det vatten- och landområde som Susanne Leichenich först hade tilldelats genom det avtal som ingåtts med WSV.

13 Den nationella domstolen har även angett att det av avtalet framgår att husbåten endast får nyttjas på den plats som bestämts och att den inte får flyttas. Sedan flera år ligger husbåten för övrigt förtöjd på samma plats. Nämnda domstol har dessutom påpekat att det ur en funktionell synvinkel skulle kunna anses att husbåten utgör en byggnad i den mening som avses i sjätte direktivet, eftersom hyresavtalet innebär att marken har ställts till hyrestagarnas förfogande för att husbåten ska nyttjas på en och samma plats och eftersom den är ansluten till telefonnätet och till och med är försedd med en uppsamlingsanordning för avloppsvatten. Det ligger härvid i sakens natur att dess förtöjning i ett vattenområde inte kan göras med den styrka med vilken en byggnad är fäst vid eller i fast mark.

14 Den nationella domstolen är också osäker på huruvida det ur mervärdesskattesynpunkt ska göras en åtskillnad mellan uthyrningen av den del av den fasta egendomen som är hänförlig till husbåten och den del som är hänförlig till bryggan, som enligt avtalets lydelse har tillhandahållits de berörda för att nyttjas som båtplats. Nämnda domstol önskar få klarhet i huruvida det inte är så, att det sistnämnda ska ses som ett underordnat tillhandahållande inom ramen för ett enda avtal, eftersom tillhandahållandet av bryggan helt eller huvudsakligen har till syfte att göra det möjligt att nå husbåten.

15 Mot denna bakgrund beslutade Oberlandesgericht Köln att vilandeförklara målet och att ställa följande frågor till EU-domstolen:

”1) Ska artikel 13 B b i [sjätte direktivet] tolkas så, att begreppet utarrendering och uthyrning av fast egendom omfattar uthyrning av en husbåt, inklusive tillhörande båtplats och brygga, som uteslutande och permanent är avsedd att nyttjas för restaurang- och diskotekverksamhet på en och samma plats (en avgränsad och identifierbar båtplats)? Påverkas svaret på denna fråga av det sätt på vilket husbåten är fäst vid eller i marken eller av den arbetsinsats som krävs för att lossa husbåtens förtöjningar?

2) För det fall den första meningen i den första frågan besvaras jakande: Ska artikel 13 B b i [sjätte direktivet] tolkas så, att begreppet ”fordon”, vilket enligt domstolens dom av den 3 mars 2005 i mål C-428/02 [Fonden Marselisborg Lystbådehavn (REG 2005, s. I-1527)], också omfattar båtar, inte är tillämpligt på en utarrenderad husbåt, som inte är självgående (saknar motor) och som utarrenderats uteslutande i syfte att användas permanent på en viss plats och inte i syfte att flyttas? Utgör utarrenderingen av husbåten och bryggan, inklusive tillhörande land- och vattenområden ett enda från skatteplikt undantaget tillhandahållande eller ska det i förekommande fall göras åtskillnad i mervärdesskattehänseende mellan uthyrningen av husbåten och uthyrningen av bryggan?”

Den första frågan och den andra frågans andra del

16 Den nationella domstolen har ställt den första frågan och den andra frågans andra del, som ska prövas tillsammans, för att få klarhet i huruvida artikel 13 B b i sjätte direktivet ska tolkas så, att begreppet utarrendering och uthyrning av fast egendom omfattar uthyrning av en husbåt – inklusive tillhörande båtplats och brygga – som har gjorts orörlig med hjälp av förtöjningar vilka inte med lätthet kan lossas och vilka är fästa vid en flods strand och botten, som ligger förtöjd vid en avgränsad och identifierbar båtplats i floden och som, enligt hyresavtalets lydelse, uteslutande och permanent är avsedd att nyttjas för restaurang- och diskotekverksamhet på denna båtplats. Nämnda domstol önskar också klarhet i huruvida uthyrningen av husbåten och uthyrningen av bryggan, under dessa omständigheter, utgör ett enda från skatteplikt undantaget tillhandahållande.

17 Domstolen påpekar i detta avseende att det av fast rättspraxis framgår att undantagen i artikel 13 i sjätte direktivet är självständiga unionsrättsliga begrepp, och de ska således ges en unionsrättslig definition. Tolkningen av begreppet uthyrning av fast egendom i artikel 13 B b i sjätte direktivet kan därmed inte vara beroende av den civilrättsliga tolkningen i en medlemsstat (domen i det ovannämnda målet Maierhofer, punkterna 25 och 26 samt där angiven rättspraxis).

18 Det ska även erinras om att det ankommer på domstolen, i enlighet med fördelningen av behörighet mellan unionsdomstolen och de nationella domstolarna, att beakta den faktiska och rättsliga bakgrunden till tolkningsfrågan, såsom denna bakgrund angetts i beslutet om hänskjutande (dom av den 20 maj 2010 i mål C-434/08, Harms, REU 2010, s. I-4431, punkt 33).

19 Enligt den nationella domstolens konstateranden avseende de faktiska omständigheterna i det aktuella målet avser hyresavtalet inte bara uthyrning av husbåten och bryggan, utan även tillhörande vatten- och landområden, varvid nyttjandet av husbåten och bryggan inte kan avskiljas från nyttjandet av nämnda områden. Syftet med uthyrningen är dessutom uteslutande att husbåten, tillsammans med bryggan, ska nyttjas för restaurang- och diskotekverksamhet.

20 Till följd av dessa konstateranden av den nationella domstolen ska förhållandena avseende husbåten inte prövas isolerat, utan med beaktande av dennas införlivande med båtplatsen.

21 Med hänsyn till dessa faktiska omständigheter finner domstolen att den del av marken som inte ligger under vatten, och som i det nationella målet motsvaras av den mark som hör till husbåtens båtplats, utgör fast egendom. Likaså utgör den avgränsade del av flodområdet som ligger under vatten och som täcks av det flodvatten i vilket husbåten ligger förtöjd, fast egendom (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Fonden Marselisborg Lystbådehavn, punkt 34, och dom av den 6 december 2007 i mål C-451/06, Walderdorff, REG 2007, s. I-10637, punkt 19). Den nationella domstolen har påpekat att nyttjandet av husbåten utgör ett permanent hinder för att omgivande vatten nyttjas på annat sätt.

22 Husbåten, den del av marken som inte ligger under vatten och den del av flodområdet som ligger under vatten bildar en helhet som utgör hyresavtalets huvudsakliga föremål.

23 Av beslutet om hänskjutande framgår att husbåten, som inte är självgående, sedan flera år har gjorts orörlig vid denna del av floden. Den ligger förankrad vid flodområdets avgränsade del och är förtöjd med hjälp av kättingar och tågvirke. Dessa anordningar som gör husbåten orörlig kan inte med lätthet lossas, det vill säga utan en arbetsinsats och betydande kostnader. Enligt domstolens rättspraxis är det inte nödvändigt att en konstruktion inte går att skilja från marken för att den ska anses vara fast egendom vid tillämpningen av bestämmelserna om mervärdesskatt (domen i det ovannämnda målet Maierhofer, punkt 33).

24 Hyresavtalet, som ingåtts för en femårsperiod och som inte ger uttryck för någon vilja hos parterna att nyttjandet av husbåten ska ha en tillfällig eller övergående karaktär, ger vid handen att husbåten är uteslutande och permanent avsedd att nyttjas för restaurang- och diskotekverksamhet. Husbåten har dessutom en postadress och är ansluten till telefonnätet och till vattenlednings- och elnäten.

25 Med hänsyn till sambandet mellan husbåten och de beståndsdelar som dess båtplats består av, till att husbåten ligger förtöjd vid dessa beståndsdelar – vilket innebär att husbåten i praktiken är en del av denna plats betraktad som en helhet – till att husbåten enligt avtalet uteslutande och permanent är avsedd att nyttjas för restaurang- och diskotekverksamhet vid denna båtplats, och med hänsyn till att husbåten är ansluten till olika nät, finner domstolen att den helhet som utgörs av husbåten och de beståndsdelar som båtplatsen, där husbåten ligger förtöjd, består av är fast egendom, vid tillämpningen av det undantag från skatteplikt som avses i artikel 13 B b i sjätte direktivet.

26 Europeiska kommissionen har korrekt påpekat att det – med beaktande av avtalsparternas avsikt och den funktion som de förbehåller husbåten – för avtalsparterna är likgiltigt, ur ekonomisk synvinkel, om det rör sig om en byggnad som är fäst vid eller i marken, exempelvis genom pålverk, eller en enkel husbåt, såsom den som är aktuell i målet vid den nationella domstolen.

27 Den tyska regeringen kan inte vinna framgång med sitt argument att avtalets huvudsakliga föremål består i uthyrning av husbåten, oavsett vid vilken båtplats den ligger förtöjd. Platsen är nämligen av väsentlig betydelse för att säkerställa en restaurangs lönsamhet. I det aktuella målet har hyresavtalet och hyran överenskommits med hänsyn till husbåtens båtplats, som är belägen i närheten av en stor tätort och som gör det lätt att nå restaurangbåten.

28 Det ska dessutom understrykas att enligt beslutet om hänskjutande är tillhandahållandet av bryggan huvudsakligen avsett att göra det möjligt att nå husbåten. Det framgår således att husbåten och de beståndsdelar dess båtplats består av – det vill säga den del av marken som inte ligger under vatten och den del som ligger under vatten, tillhörande vattenområde och brygga – tillsammans utgör en funktionell och ekonomisk enhet. Hyresavtalet, som omfattar alla dessa beståndsdelar, avser ett enda tillhandahållande, och uthyrningen av bryggan har en underordnad karaktär i förhållande till uthyrningen av husbåten. Uthyrningen av bryggan ska följaktligen inte anses utgöra ett separat tillhandahållande i mervärdesskattehänseende.

29 Mot bakgrund av det anförda ska den första frågan och den andra frågans andra del besvaras enligt följande. Artikel 13 B b i sjätte direktivet ska tolkas så, att begreppet utarrendering och uthyrning av fast egendom omfattar uthyrning av en husbåt – inklusive tillhörande båtplats och brygga – som har gjorts orörlig med hjälp av förtöjningar vilka inte med lätthet kan lossas och vilka är fästa vid en flods strand och botten, som ligger förtöjd vid en avgränsad och identifierbar båtplats i floden och som, enligt hyresavtalets lydelse, uteslutande och permanent är avsedd att nyttjas för restaurang- och diskotekverksamhet på denna båtplats. Denna uthyrning utgör ett enda från skatteplikt undantaget tillhandahållande, och det ska inte göras någon åtskillnad mellan uthyrningen av husbåten och uthyrningen av bryggan.

Den andra frågans första del

30 Den nationella domstolen har ställt den andra frågans första del för att få klarhet i huruvida en husbåt, såsom den som är aktuell i målet vid den nationella domstolen, ska anses utgöra ett ”fordon” vid tillämpningen av det undantag som föreskrivs i artikel 13 B b led 2 i sjätte direktivet.

31 Enligt domstolens praxis ska termen fordon som används i denna bestämmelse tolkas så, att den omfattar ”samtliga transportmedel”, inbegripet båtar (se domen i det ovannämnda målet Fonden Marselisborg Lystbådehavn, punkt 44). Det rör sig, enligt den gängse betydelsen av dessa ord, om transportmedel avsedda för transport av personer eller varor, det vill säga medel som används för just denna funktion.

32 Denna innebörd av begreppet fordon, som grundas på det aktuella föremålets konkreta funktion och användning, bekräftas av artikel 38.1 och 38.3 i förordning nr 282/2011, enligt vilken det vid ett fordons kvalificering som ”transportmedel” understryks att fordonet är utformat för att transportera personer eller föremål, och enligt vilken fordon som har gjorts permanent orörliga inte kan anses vara transportmedel. Denna förordning, som av tidsmässiga skäl (*ratione temporis*) inte är tillämplig på målet vid den nationella domstolen, förtydligar och klargör likväl de begrepp som förekommer i mervärdesskattelagstiftningen och som tillämpas sedan dess införande.

33 Det är följaktligen inte ett föremåls ursprungliga användningsområde utan dess konkreta och aktuella funktion som är av betydelse. Ett föremåls ursprungliga användningsområde kan nämligen inte utgöra en slutgiltig garanti för att det ska behandlas på ett visst sätt med avseende på bestämmelserna om mervärdesskatt, trots en ändring i tillgångens faktiska användning.

34 Såsom framgår av de handlingarna som getts in till domstolen har den i det nationella målet aktuella husbåten, som ursprungligen antagligen var utformad för att användas som transportmedel, inte använts som transportmedel de senaste trettio åren, och den har under denna period gjorts permanent orörlig på samma plats, längs Rhens vänstra strand. Av hyresavtalets lydelse följer dessutom att avtalsparterna inte har gett uttryck för någon vilja att använda husbåten som transportmedel under avtalets giltighetstid, utan de har förbehållit den en helt annan funktion. Husbåten kan följaktligen inte anses utgöra ett fordon med avseende på bestämmelserna om mervärdesskatt.

35 Den tyska regeringen kan inte vinna framgång med sitt argument att funktionen hos den aktuella restaurangbåten är jämförbar med funktionen hos en restaurangbåt som gör korta kryssningar på floder som Rhen eller Mosel och som med säkerhet är ett transportmedel. En sådan helhet som den i målet vid den nationella domstolen, som utgörs av en husbåt samt tillhörande båtplats och brygga, utgör nämligen fast egendom som uteslutande är avsedd för restaurang- och nöjestjänster i en särskild miljö, medan restaurangbåtar som gör kryssningar på floder är fordon som används för både restaurangtjänster och turism. Sistnämnda fall kan följaktligen inte jämföras med det som är aktuellt i målet vid den nationella domstolen.

36 Såsom kommissionen korrekt har påpekat, med hänsyn till principen om skatteneutralitet, kan funktionen hos den aktuella husbåten jämföras med funktionen hos en restaurangbyggnad i husbåtens närhet på fast mark. Den restaurang- och diskotekverksamhet som drivs på husbåten konkurrerar följaktligen, i ekonomiskt hänseende, med liknande inrättningar i byggnader som är fästa vid eller i marken.

37 Mot bakgrund av det anförda ska den andra frågans första del besvaras enligt följande. En husbåt, såsom den som är aktuell i målet vid den nationella domstolen, ska inte anses utgöra ett fordon i den mening som avses i artikel 13 B b led 2 i sjätte direktivet.

Rättegångskostnader

38 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tredje avdelningen) följande:

1) Artikel 13 B b i rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter – Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund ska tolkas så, att begreppet utarrendering och uthyrning av fast egendom omfattar uthyrning av en husbåt – inklusive tillhörande båtplats och brygga – som har gjorts orörlig med hjälp av förtöjningar vilka inte med lätthet kan lossas och vilka är fästa vid en flods strand och botten, som ligger förtöjd vid en avgränsad och identifierbar båtplats i floden och som, enligt hyresavtalets lydelse, uteslutande och permanent är avsedd att nyttjas för restaurang- och diskotekverksamhet på denna båtplats. Denna uthyrning utgör ett enda från skatteplikt undantaget tillhandahållande, och det ska inte göras någon åtskillnad mellan uthyrningen av husbåten och uthyrningen av bryggan.

2) En sådan husbåt ska inte anses utgöra ett fordon i den mening som avses i artikel 13 B b led 2 i sjätte direktivet 77/388.

Underskrifter